

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
Імені адмірала Макарова
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

XVII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

7-10 вересня 2021 р.

*Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв України, 9
м. Миколаїв*

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Миколаїв
Видавець Торубара В.В.
2021

Концептуальна модель управління командою арт-проектів

Рибалко Ірина Вікторівна

Університет «КРОК»

Харута Віталій Сергійович

Національний транспортний університет

Мистецтво – це створення, накопичення та передача цінностей із покоління у покоління. Не тільки матеріальних, але й духовних набутків будь-якої нації. Це особливий вид людської діяльності, що відображає дійсність у чуттєвих образах, предметному втіленні думок, настрою, переживань митця. Людство навчається у мистецтва тих цінностей, які виховують нашу моральність, формують розуміння прекрасного, що здатне впливати на почуття, волю і розум людини, врівноважуючи і гармонізуючи її внутрішній світ, розрізняти добро і зло, справжнє і хибне. Твори мистецтва вважаються надбанням естетичної культури суспільства.

Мистецтво виконує ряд суспільних функцій [1]:

- естетична функція дозволяє відтворювати дійсність за законами краси, формує естетичний смак;
- соціальна функція проявляється у тому, що мистецтво має ідейний вплив на суспільство, перетворюючи тим самим соціальну реальність;
- компенсаторна функція дозволяє відновити душевну рівновагу, вирішити психологічні проблеми, «втекти» на час із сірої повсякденності, компенсувати нестачу краси та гармонії у повсякденному житті;
- гедоністична функція відображає спроможність мистецтва приносити задоволення людині;
- пізнавальна функція дозволяє пізнати дійсність та аналізувати її за допомогою художніх образів;
- прогностична функція відображає спроможність мистецтва прогнозувати та передбачати майбутнє;
- виховна функція у спроможності творів мистецтва формувати особистість

людини.

Культура сьогодні стала важливим ресурсом соціально-економічного розвитку і зросту людського потенціалу. Вона вміщує в себе не тільки поняття матеріальних та духовних цінностей. Тепер це складна структура, що взаємодіє з різними сферами людської діяльності, зокрема освітою, архітектурою, організацією культурних заходів в рамках представлення України, як привабливо туристичного регіону світу та іміджу в ході дипломатичних зустрічей на міжнародному рівні. Наприклад, досвід таких міст, як Дублін, Глазго, Манчестер, Більбао показує, що їх конкурентоспроможність вже вийшла за рамки суто промислового розвитку, а культурні проєкти стали двигуном для розвитку міст. Та все ж таки, в умовах формування конкурентного середовища соціокультурного простору та переходу від планової економіки до ринкової, саме творча сфера є однією з останніх сфер людської діяльності, яка не змогла повністю адаптуватися до вимог та умов сучасного ринку. Творчі проєкти, з позиції організації, проведення та системного управління є більш складними.

Керування командою арт-проєктів – це, в першу чергу, виявлення та управління всіма ризиками, які пов'язані зі **специфікою арт-проєктів** [2], **психологією творчих особистостей** [3], **віддаленим форматом роботи** (розподілені проєкти) [4] і **слабкою формалізацією** [5]. Але розглядати кожен ризик окремо, без урахування їх взаємовпливу один на одного буде великою помилкою з боку менеджерів арт-проєктів. Ризики з різних джерел виникнення, змішуючись між собою, змінюють і вірогідність настання, і силу впливу на проєкт. Саме тому концептуальною моделлю управління командою арт-проєкту була обрана художня палітра.

Звернувшись до етимологічного словнику, маємо наступне тлумачення слова «палітра»: стародавні римляни позначали цим словом лопатку для змішування фарб. З латинської слово потрапило у французьку мову, з неї – в німецьку і тільки потім – в російську. До XIX століття словом «палітра» стали позначати плоску дощечку для зберігання і змішування фарб при малюванні [6].

Саме художня палітра символічно показує, що менеджер арт-проєктів – це є митець, який здатен міксувати між собою різні ризики (як художник змішує

чисті фарби на палітрі, щоб отримати нові відтінки і кольори), задля того, щоб визначити якомога більше варіантів поєднання, накладання та взаємовпливу різних видів ризиків один на одного. Вміння менеджера проєкту поєднати окремі частини в одну загальну картинку вкрай важливе для розуміння існуючих проблемних ситуацій та конфліктів у доволі непростих умовах реалізації саме таких проєктів. А вміння декомпонувати загальне на окремі частини означає «побачити» джерело виникнення ризику і, відповідно, передбачити деякі проблемні ситуації та конфлікти в роботі команди арт-проєкту заздалегідь, створивши план заходів запобіганню ризиків. В цьому і полягає мистецтво менеджера арт-проєкту, яке суттєво і точно передає концептуальна модель у вигляді художнього інструменту – палітри.

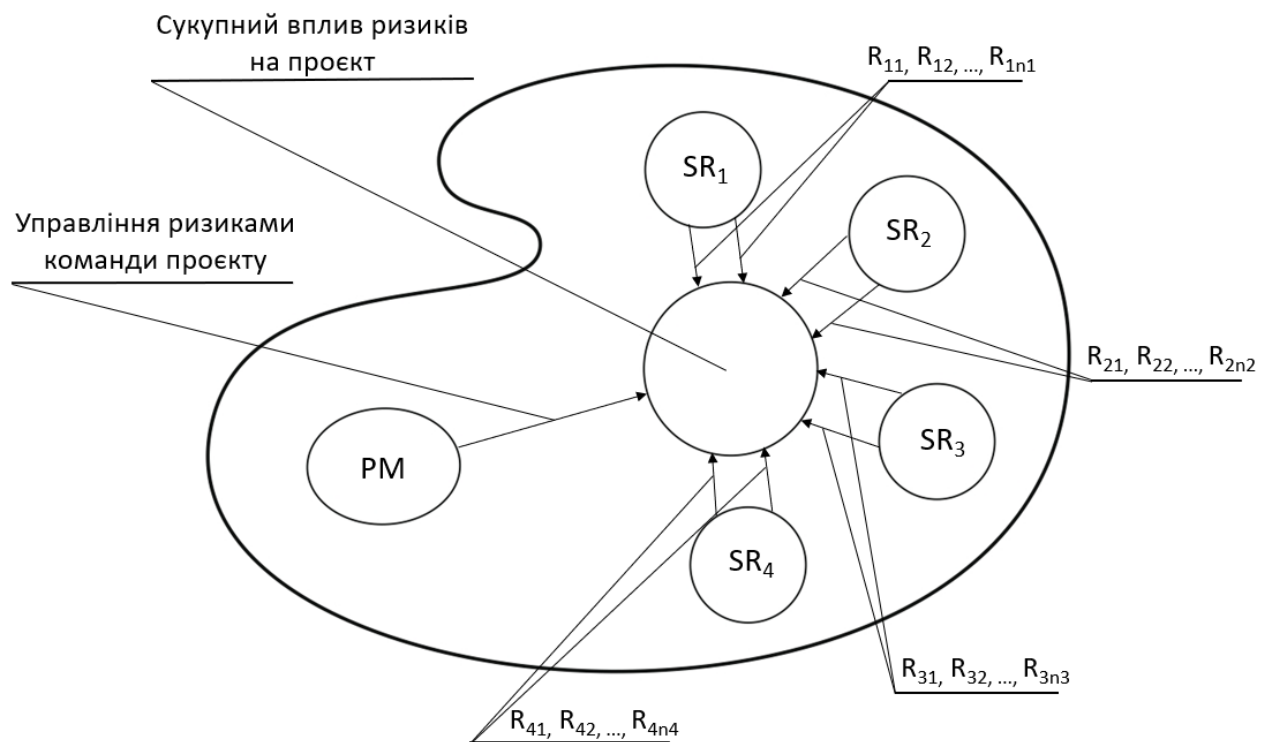

Рисунок – Концептуальна модель управління командою арт-проєктів
Джерело: створено автором.

Дана модель наочно показує, що всі ризики арт-проєкту, умовно поділені на чотири джерела їх виникнення (SR – source of risk), символізують «чисті» фарби (SR₁, SR₂, SR₃, SR₄). В процесі життєвого циклу проєкту, починаючи з фази ініціації і, навіть, на етапі завершення, ризики з усіх чотирьох джерел (R_{1n1}, R_{2n2}, R_{3n3}, R_{4n4}), змішуються, утворюючи нові загрози для успішної реалізації проєкту (місце на палітрі для змішування фарб – «Сукупний вплив ризиків на проєкт»). І

так само, як митець впевнено тримає палітру в руці, просунувши великий палець в спеціальний отвір, так само має і проєктний менеджер контролювати і управляти всіма ризиками арт-проєкту (РМ – проєктний менеджер).

Висновок. Управління командою будь-якого проєкту – це не тільки організація роботи членів команди з боку спланованих процесів, ресурсного забезпечення та мотивації. Управління ризиками займає одне з найважливіших місць в роботі менеджера. Розуміння того, що всі ризики проєкту мають першоджерело походження – людську діяльність, спочатку була проведена робота саме на виявлення ризиків та умовний розподіл їх на 4 групи. Але кожен ризик може проявити себе, як окремо, так і в поєднанні з іншими. Саме для усвідомлення цього фактору була створена концептуальна модель управління командою арт-проєкту, яка наочно демонструє процес поєднання ризиків з різних джерел та роль менеджера проєкту в цьому процесі. Розроблена концептуальна модель стане основою для створення математичної моделі для розрахунку сукупного впливу ризиків на арт-проєкт. Це дасть можливість зрозуміти як саме менеджер проєкту зможе мінімізувати цей сукупний вплив, щоб реалізувати арт-проєкт успішно та отримати продукт проєкту згідно запланованих вимог.

Список літератури:

1. Булавина Дина Маратовна. Проектная деятельность в сфере культуры как механизм реализации культурной политики : автореф. дис. на здобуття ступеня канд. культурологических наук : 24.00.01. Москва, 2007. 167 с.
2. Рибалко І.В., Данченко О.Б., Заруцький С.О., Белова О.І.. Огляд та класифікація особливостей арт-проєктів як факторів ризику. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія: *Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проєктами* = *Bulletin of the National Technical University "KhPI". Series: Strategic management, portfolio, program and project management*. Харків : НТУ «ХПІ», 2021. № 1 (3). С. 16-23.

3. Рибалко І.В., Чаюн Н.С., Белова О.І. Психологічні аспекти творчої особистості та їх вплив на виконання арт-проєкту. *Управління розвитком складних систем : збір. наук. пр.* Київ : КНУБА, 2020. № 44. С. 34-42.
4. Рибалко І.В. Трансформаційні процеси управління командами арт-проєктів як джерело виникнення ризиків. *Освіта та наука: трансформація, відповідальність, академічна свобода : матеріали наук. конф.*, 5 березня 2021 р. Київ : ВНЗ "Університет економіки та права "КРОК", 2021. URL : <https://conf.krok.edu.ua/ONTR/ESTR/paper/view/384>
5. Рибалко І.В., Данченко О.Б., Белова О.І. Слабка формалізація арт-проєктів як джерело ризиків. *Управління проектами у розвитку суспільства. Управління проектами в умовах пандемії COVID-19 : тези доповідей XVIII Міжнар наук.-практ. конф.*, 15 травня 2021 р. Київ : КНУБА, 2021. С. 256-260.
6. Семенов А. В. Этимологический словарь русского языка: Русский язык от А до Я. Москва : Юнвес, 2003, 704 с.